

COLONEL AVIATOR (COMANDOR) SVEATOSLAV NEBURAC

COLONEL AVIATOR (COMMANDER) SVEATOSLAV NEBURAC

*Colonel (r) conf. univ. dr. Anatol Munteanu**

Rezumat: *Colonelul aviator Neburac Sveatoslav, fost ofițer aviator sovietic, a participat activ la restabilirea flotei militare a Moldovei de peste Prut. A ridicat în aer 32 de avioane și a reactivat aparatele de zbor MIG-29 de la baza militară Mărculești, a efectuat misiuni de antrenament, cercetare și redisolcare a avioanelor militare a Armatei Naționale a Republicii Moldova. Pentru împiedicarea acțiunilor militare ofensive a separatiștilor și a Armatei a 14-a ruse, a efectuat zboruri de intimidare asupra inamicului în zonele nistrene: Tighina (Bender), Tiraspol, Parcani.*

Cuvinte cheie: *aviator militar; aparate de zbor; misiuni de cercetare; acțiuni de atac aerian.*

Abstract: *Colonel aviator Neburac Sveatoslav, former Soviet air force officer, participated actively in re-establishing the military air fleet of Moldova over the Prut. He managed to set into action 32 planes and reactivated MIG-29 aircraft from Mărculești military base, he made training, reconnaissance and redeployment missions of Republic of Moldova National Army. In order to prevent offensive military actions carried out by separatists and the 14th Russian Army, he executed deterrence flights over the enemy in Dniester area: Tighina (Bender), Tiraspol, Parcani.*

Keywords: *military aviator; aircraft; reconnaissance missions; air attack actions.*

Colonelul aviator (comandor) Sveatoslav Neburac s-a născut la 12 decembrie 1965, în satul Crăsnășeni, raionul Telenești. Copilăria și adolescența și-a petrecut-o în localitatea natală alături de părinți și consăteni. A urmat studiile liceale în Chișinău.

În anul 1980, este înmatriculat la Colegiul electromecanic din Chișinău, la specialitatea automată și telemecanică. Din cei 25 de tineri ai

* Membru al Academiei Oamenilor de Știință din România, Veteran al războiului de la Nistru.

grupului de studii, din care făcea parte și Sveatoslav, aproape jumătate au ales Școli militare superioare.

În anul 1984, Sveatoslav Neburac este admis la studii în Școala militară superioară de aviație Cikalov, din orașul Borisoglebsk. Școala de piloți, una dintre cele mai vechi și prestigioase instituții de învățământ superior militar din fosta Uniune Sovietică, fondată în anul 1923, pregătea piloți militari de vânătoare și de asalt. Într-un scurt istoric al acestei școli este menționat: „Școala a pregătit câteva mii de aviatori sovietici, 262 de eroi ai Uniunii Sovietice și peste 1000 de aviatori distinși cu ordine și medalii”.

Absolvind în anul 1988, Școala militară, tânărul lt. Sveatoslav Neburac este repartizat cu serviciul militar în Regimentul 90 de aviație din cadrul Armatei 5 aeriene a URSS, dislocat în apropierea localității Arțîz, raionul Cetatea Albă, regiunea Odesa. Serviciul militar într-un regiment de elită al aviației sovietice, participant la manevre și acțiuni militare din spațiul sovietic și în războiul din Afganistan, a contribuit enorm la performanța profesională a ofițerului aviator. Schimbările politice și militare, din URSS și Federația Rusă, au provocat schimbări și în Regimentul 90 de aviație rapidă, care la insistența Occidentului a fost desființat, iar aviatorii profesioniști au fost repartizați la alte unități militare sovietice. La 28 august 1989, lt. Sveatoslav Neburac este trimis, de către comandamentul Armatei a 5-a aeriene, la cursuri de reciclare la care se antrenau piloții pentru avionul MIG-29. Studiile la cursurile respective au fost finalizate cu succes în decembrie 1989.

Aptitudini înnăscute de pilot, înaltă măiestrie, calmul și dragostea față de zbor au contribuit decisiv la numirea locotenentului Sveatoslav în funcția de pilot superior. În această unitate l-a avut comandant pe cpt. Vitalie Rusu și colegi pe aviatorii moldoveni Alexandru Dărănuță, Alexandru Popovici ș.a.

Lupta românilor-moldoveni dintre Prut și Nistru, pentru libertate și independență, nu lăsa indiferenți pe fiii săi în ținută militară, răspândiți pe teritoriul imens al URSS. Printre ei erau și cei patru *aviatori - mușchetari* din Voznesensk, care în pofida intimidărilor făcute asupra lor de către superiori, nu au stat mult pe gânduri, răspunzând la apelul lansat de către conducerea Ministerului Apărării al Republicii Moldova, de a se întoarce în Țară și a contribui la crearea Armatei Naționale, care lupta deja cu forțele separatiste din stânga Nistrului.

Crearea Armatei Naționale întâmpina mari greutăți, dintre care principala era lipsa acută de cadre. Forțele aeriene a Moldovei dispuneau, în primăvara anului 1992, de două unități militare; Escadrila mixtă de aviație din Chișinău și Brigada mixtă de aviație, constituită în baza Regimentului 86 de vânătoare a fostei Armate Sovietice, dislocată în localitatea Mărculești. La preluarea patrimoniului Armatei Sovietice unitatea dispunea de 32 de aparate de zbor MIG-29, într-o stare perfectă de luptă, însă, la presiunea Moscovei, întreg efectivul de aviatori sovietici au fost obligați să plece în Federația Rusă și Ucraina. Vidul rămas a fost umplut de ofițerii moldoveni reîntorși acasă. La 25 mai 1992, lt. maj. Sveatoslav Neburac era la datorie, în interesul Republicii Moldova. Lipsa acută de piloți nu oferea timp pentru discuții și adaptare la noile condiții ale serviciului militar din Mărculești. După numai două zile de acomodare, la 27 mai 1992, echipajul format din aviatorii Vitalie Rusu și Aexandru Popovici au ridicat în aer un MIG-29, fiind considerat, la acea vreme, un eveniment de o mare realizare.

Eforturile depuse de politicienii moldoveni și Parlamentul Moldovei, de a soluționa problemele Transnistriei pe cale pașnică, diplomatică, nu au reușit. Conflictul creștea în intensitate, cu implicarea directă a unităților, specialiștilor și tehnicii militare a Armatei a 14-a rusă. Trebuia împiedicată Unirea Republicii Moldova cu România și integrarea ei în Uniunea Europeană. Pretextul de bază al Rusiei era conflictul politic; promovarea separatismului și declanșarea războiului. Războiul și acțiunile militare directe cu separatiștii au început la 2 martie 1992, situația complicându-se în 18-20 mai al aceluiași an, când în zonele de conflict; Cocieri-Dubăsari, Coșnița-Doroțcaia, Armata a 14-a rusă a introdus în luptă tancurile. Situația s-a tensionat dramatic o lună mai târziu, în 19-24 iunie, la Tighina, unde unitățile blindate ale armatei ruse și separatiste au forțat Nistrul, cu ieșirea în spațiu liber din adâncimea operativă din dreapta Nistrului. Oprirea

coloanelor blindate devenea sarcina principală pentru Comandamentul de apărare al Republicii Moldova. Una dintre soluții era folosirea aviației pentru oprirea ofensivei inamice, misiune încredințată Brigăzii de aviație din Mărculești.

*Aviatorul militar Sveatoslav Neburac
după misiunea de luptă Tighina – Tiraspol din 22 iunie 1992*

Planul desfășurării misiunii de luptă, elaborat de Comandamentul Brigăzii mixte de aviație, prevedea efectuarea zborului la înălțime extrem de mică (30 - 50 m), folosind formele reliefului (cutele terenului), într-un regim de tăcere radio și cu o viteză de 800 - 900 km/oră. Este important de menționat că, din start, operațiunea a fost concepută ca una *intimidatoare și nu de distrugere* a obiectivelor militare sau civile din Tiraspol și a podului de peste Nistru. Cu atât mai mult nu poate fi vorba de o misiune eșuată sau de nivelul scăzut de pregătire a aviatorilor moldoveni, cum ar fi dispuși să vorbească și să creadă unii, așa ziși *specialiști*, din tabăra adversă. MIG-urile din dotarea Armatei Naționale erau de vânătoare și nu de asalt, din care cauză Moldova nu dispunea de muniția specială, necesară pentru distrugerea obiectivelor construite din fier-beton. Misiunea a fost executată de către o pereche aeriană, 2 avioane de vânătoare MIG-29, pilotate de cpt. Vitalie

Rusu și coechipierul său lt. maj. Sveatoslav Neburac, aparatele de zbor fiind dotate, fiecare cu câte 4 bombe OFAB-250.

Misiunea din 22 iunie 1992, s-a soldat cu un succes deplin. Apărarea antiaeriană a Armatei a 14-a a fost luată prin surprindere, permițând celor două aparate lansarea a 8 bombe în apropierea podului feroviar „Tighina” din preajma localității Parcani. Apariția neașteptată a aviației a avut un efect psihologic enorm asupra separatiștilor, producând panică în rândul atacatorilor, punându-i pe fugă și oprind înaintarea blindatelor peste Nistru. Episodul a avut și consecințe importante, îndemnând liderii separatiști la tratative de încetare a focului cu conducerea constituțională a republicii, contribuind și la încetarea conflictului armat.

După 1992, Sveatoslav Neburac și-a continuat serviciul militar în cadrul Brigăzii mixte de aviație „Decebal”, situată în localitatea Lunga-Mărculești, trecând prin toate treptele unei cariere militare strălucite – comandant patrulă de aviație, locțiitor comandant de escadrilă, comandant de escadrilă, comandant al escadrilei mixte de aviație din Chișinău.

Din 25 mai 2004, col. av. Sveatoslav Neburac este numit comandant al Bazei de aviație din Mărculești. Pe parcursul întregii cariere militare a acumulat peste 2500 de ore de zbor, devenind pilot de categorie superioară și însușindu-și măiestria pilotării diferitelor tipuri de aparate de zbor, printre care se numără L-29, MIG-21, MIG-29, SU-25, AN-2, YAK-18T, Vilga-35A, Mi-8, An-26. În perioada anilor 1996-2010, a participat la aplicațiile practice de aviație cu țările NATO și PFP desfășurate în Ungaria, Franța, Bulgaria, Georgia.

La 11 aprilie 2010, trece în rezervă, continuând să zboare în misiuni de menținere a păcii sub egida ONU și misiunea de suport NATO în Afganistan, ducând faima piloților moldoveni departe de hotarele țării. Pentru bărbăție și sacrificiu în lupta pentru apărarea independenței Republicii Moldova, a fost decorat cu medalia *Meritul militar*, iar prin Hotărârea Președintelui Republicii Moldova nr. 152 din 13 martie 2012, pentru bărbăție, curaj și spirit de sacrificiu, manifestate în lupta pentru apărarea suveranității și integrității Republicii Moldova, a fost decorat cu ordinul „Ștefan cel Mare”.

Notă: O perioadă de timp, după evenimentul din 22 iunie 1992, aparatele de zbor MIG-29, la indicația președintelui Mircea Snegur, nu au mai fost ridicate în aer, pentru a nu-i speria pe separatiștii transnistreni.

O parte din patrimoniul aviației și anume aparatele de zbor MIG-29, au fost vândute, cu concursul ministrului Pavel Creangă, de politicienii moldoveni (Andrei Sangheli, Petru Lucinski ș.a.), în alte țări unde erau conflicte militare (Yemen, Somalia). Această tehnică militară unicat, redobândită cu multă trudă de la autoritățile militare sovietice în 1990, plătită de contribuabilii moldoveni, a ajuns sursă de îmbogățire a unor foști ilideri ai Partidului Comunist, care sub egida Moscovei, ne-au distrus economia, valorile naționale și țara.

**2019
2020
aerodays
TANDEM**

**2019
2020
aerodays
TANDEM**

8th European Aeronautics Days Bucharest - 2019 and Berlin - 2020

TandemAEROdays19.20

Bucharest, May 27th - 30th, 2019, Palace of Parliament

Hosted and organised by:

  Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt
German Aerospace Center

 BDLI

Co-organised by:

In collaboration with:

Supported by:

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No. 824238

ÎN ATENȚIA COLABORATORILOR !

Pentru cei ce doresc să publice articole în Revista de Științe Militare, publicație indexată în baza de date internațională CEEOL și pentru o mai bună procesare a articolelor, supunem atenției dumneavoastră, următoarele cerințe obligatorii.

1. Criteriile de selecție a articolelor sunt următoarele:

Circumscrierea în aria tematică a revistei în următoarele domenii: actualitatea politico-militară; tendințe și perspective în domeniile securitate, apărare, geopolitică și geostrategie, societatea informațională; problematica păcii și a războiului; strategie militară; securitate cibernetică.

Originalitatea – argumentare proprie; caracter de noutate; să nu fi fost publicat anterior;

Caracter științific al lucrării – stil neutru, obiectiv, argumentarea afirmațiilor și precizarea tuturor resurselor bibliografice utilizate;

Bibliografie relevantă, care să cuprindă lucrări de prestigiu și surse recente, redactată conform cerințelor bazei de date internaționale în care este publicată revista;

2. Dimensiunea articolului și norme de editare.

Dimensiunea articolului poate varia între minim 6 și maxim 12 pagini (inclusiv notele de subsol, bibliografia, figurile și anexele).

Setări pagină: margini 2 cm, format A 4.

Textul, articolului se va scrie cu font Times New Roman, dimensiune corp 12, spațiere la 1 rând, cu diacritice. Nu sunt acceptate fonturile care au măpări neobișnuite (în care caracterele diacritice – ș, ț, ă, î, â și Ș, Ț, Ă, Î, Â – înlocuiesc alte caractere - [,], @, ~, \ ș.a.m.d.). Articolul trebuie cules, pur și simplu, fără nicio altă formatare în afara sublinierilor, acolo unde este cazul folosind bold și italic.

Ecuatiile. Indiferent de locul pe care îl ocupă în cadrul articolului, ecuațiile se introduc numai în Microsoft Equation Editor. La limită, se acceptă ecuații scrise de mână, numerotate și trimise separat de restul articolului).

Figurile. Sunt acceptate formatele vectoriale standard. În cazul figurilor produse cu o altă aplicație decât Microsoft Word (de exemplu, Corel Draw sau AutoCAD), fișierele respectivelor aplicații vor fi trimise împreună cu restul articolului. Figurile trimise în format electronic vor fi desenate la dimensiunile la care pot fi tipărite, iar dimensiunea textului trebuie să fie între 8 și 12 puncte tipografice. Sunt acceptate și figuri desenate de mână, pe foi separate de restul articolului, cu condiția ca desenele să fie clare și să poată fi ușor identificat locul din cadrul articolului în care trebuie să se regăsească.

Denumirea fișierului trebuie să conțină numele autorului și titlul articolului fără diacritice. Salvarea se va face ca document Word.

3. Structura articolului

Titlul articolului în limba română și în limba engleză (centrat, scris cu majuscule, bold, font 14).

Sub titlul articolului o prezentare de autor succintă, care să cuprindă următoarele elemente (după caz): grad militar, titlu didactic/cercetare, titlu științific, prenume, nume, iar la subsolul paginii funcția deținută la principala afiliere instituțională, în cazul doctoranzilor – domeniul cercetării, universitatea, e-mail.

Un rezumat relevant, de circa 150 de cuvinte (caractere italice), 5-6 cuvinte-cheie (caractere italice), în limba română (rezumat) și engleză (abstract).

Introducere/Considerații preliminare.

Două-patru capitole, eventual sub-capitole. Opțional, dacă se consideră util pentru argumentare, pot fi incluse în articol tabele/grafice/imagini, cu trimitere din text către acestea. Ele vor fi expediate redacției odată cu articolul, în format jpeg/png/tiff. În cazul tabelelor, deasupra se scrie, „Tabelul nr. X: titlu”, iar în cazul imaginilor, hărți, etc., dedesubt se scrie Figura nr. X: titlu”. În ambele cazuri, se menționează sursa (dacă este cazul) în notă de subsol.

Concluzii.

4. Referințe bibliografice

Articolul va cuprinde note de subsol și bibliografie, după modelul ilustrat în cele ce urmează. Toate sursele bibliografice citate se indică în limba în care au fost consultate, cu transliterație în caractere latine dacă este cazul/opțional, traducerea titlului din limba străină; La notele de subsol, se începe cu prenumele autorului, iar la final se menționează și nr. paginii/paginilor (p./pp.).

Titlul unui articol se marchează cu ghilimele, iar numele revistelor și al cărților se marchează cu caractere înclinate (cursive) /italice.

Exemplu de carte: Milton G. Leherer, *Ardealul pământ românesc*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989, pp. 37 - 45.

Exemplu de articol: Anghel Andreescu, „Ardealul a fost și va rămâne pământ românesc”. în *Revista de Științe Militare*, nr. 2/2019, București, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, p. 96.

Sursele electronice se citează cu link-ul întreg, menționând autorul, titlul cărții/articolului (între ghilimele) și numele publicației (se indică și data la care a fost accesată).

Exemplu: Daniel Guță, „Cât de întinsă a fost Dacia antică. Regele care i-a lărgit cel mai mult granițele, dar nu a reușit să aducă pacea în ținut”, în *Adevărul*, nr.14 martie 2017, disponibil la <https://adevarul.ro/locale/hunedoara>cat-intinsa-fost-dacia-antica...>, accesat la 02 09 2019.

La bibliografie, se vor menționa toate lucrările citate în articol. Sursele se ordonează alfabetic, după numele autorului, scris cu majuscule.

Exemplu de carte: BUZATU G., *România sub imperiul haosului 1939-1945*, Editura Polirom, București, 2007.

Exemplu de articol: CALAFETEANU I., „Spolierea României la Tratatul de Pace de la Paris”, în *Historia*, nr.3/2014, București, Editura Polirom.

Sursele electronice se citează cu link-ul întreg, menționând autorul, titlul cărții/articolului (între ghilimele) și numele publicației (se indică și data la care a fost accesată). Exemplu:

DAVID A. V., „Generalul Berthelot – un francez cu inimă de român”, în volumul *Studii de istorie a înălțării și declinului nației românești*, Editura TENPUS DACOROMÂNIA COMITERRA, București, 2006, disponibil la <http://fscro.eu/generalul-berthelot-unfrancez-cu-inimă-de-roman>, accesat la 22 09 2019.

5. Evaluarea științifică a articolelor se realizează de referenții științifici ai revistei. Concluziile acestora sunt aduse la cunoștința autorilor, ele reprezentând argumentul pentru acceptarea/respingerea articolelor. În urma evaluării, există trei posibilități: *a) acceptarea articolului* spre publicare ca atare sau cu modificări minore; *b) acceptarea articolului* spre publicare cu modificări/completări de substanță; *c) respingerea articolului*.

Nota bene: Redacția își rezervă dreptul de a face sau de a solicita autorilor modificări ce se impun pe text. Articolul se predă redacției în termenul agreeat și va corespunde formei finale a materialului în limba română sau în engleză. Traducerea în limba engleză (British English sau American English, respectând principiul consecvenței) trebuie să fie completă și corectă, corespunzătoare standardelor academice, întrucât ediția în limba engleză este indexată în baze de date internaționale și difuzată comunității științifice internaționale.

Citatele din lucrări/documente oficiale (legi, tratate etc.) și din declarațiile existente în limba engleză ale unor personalități trebuie preluate ca atare din original. *Ghilimelele* se notează astfel: în limba română „...”, iar în limba engleză: “...”.

Materialele nu vor conține informații clasificate.

Responsabilitatea privind conținutul articolelor revine în totalitate autorilor, în conformitate cu Legea nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare. Autorul are obligația să supună articolul unui proces de analiză antiplagiat înainte de a-l preda redacției.

Articolele publicate sunt supuse legii copyright. Toate drepturile sunt rezervate Academiei Oamenilor de Știință din România, indiferent dacă se are în vedere întregul material sau numai o parte a acestuia, în special drepturile privind traducerea, retipărirea, reutilizarea ilustrațiilor, citatele, difuzarea prin mass-media, reproducerea pe microfilme sau orice alt mod și stocarea în baze de date. Sunt autorizate orice reproduceri, fără perceperea taxelor aferente, dacă este precizată sursa.

Nerespectarea acestor cerințe va atrage respingerea articolului. Trimiterea articolului către redacție constituie implicit acordul autorului în privința celor arătate.

Pentru mai multe detalii despre publicație, puteți accesa site-urile noastre: www.aosr.ro; www.stiintemilitare.eu.

Vă mulțumim!
Colegiul de Redacție